

TEISĖJŲ TARYBA

L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 251 4188, faks. (8 5) 268 5187

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
El. p.: tautginas.mickevicius@tm.lt
TAIS

2019-07-07
I 2019-07-18

Nr. 36P-114-18.1.10 /
Nr. pranešimą

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ NR. 19-8774 ir Nr. 19-8775 DERINIMO

Teisėjų taryba, susipažinusi su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktais derinti Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 13, 22-1, 22-2, 30 ir 34 straipsnių pakeitimo, 31, 35 straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir įstatymo papildymo 13-1 straipsniu įstatymo projektu Nr. 19-8774 ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 93, 306, 441-1, 441-3, 441-4, 441-6, 441-7, 441-8, 441-9, 441-11, 441-13 ir 441-16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. 19-8775 (toliau – CPK projektas), informuoja, kad pateiktiems projektams esminių pastabų ar pasiūlymų pagal kompetenciją neturi.

Vis dėlto, Teisėjų tarybos nuomone, svarstytinas CPK projekto siūlymo atsisakyti teismo pareigos ieškinio priėmimo metu vertinti, ar pareikšti individualaus pobūdžio turtiniai reikalavimai yra susiję su grupės ieškinio dalyku ir pagrindu tikslingumas.

Pastebėtina, kad kreipiantis į teismą remiantis grupės ieškinio institutu yra svarbus kiekybės kriterijus (grupės narių skaičius) ir bendrumo požymis (grupės narius turėtų sieti tapatūs materialiniai teisiniai santykiai ir bendras suinteresuotumas bylos baigtimi). Išnagrinėjus grupės ieškinį, priimamas sprendimas, kuris yra bendras visiems grupės nariams ir vadinamas bendruoju sprendimu. Grupės ieškinyje taip pat gali būti reiškiami ir individualaus pobūdžio turtiniai reikalavimai (CPK 261¹ straipsnis), tad teismas tokiu atveju išnagrinėja grupės ieškiniu keliamus klausimus dėl grupės nariams bendrų ir juos vienijančių faktinių aplinkybių ir šioje bylos dalyje priima bendrą visiems grupės nariams sprendimą dėl ieškinio pagrindo, kuris yra vadinamas tarpiniu sprendimu. Galiausiai, teismas, remdamasis įsiteisėjusiu tarpiniu sprendimu, išnagrinėjęs kiekvieno grupės nario individualaus pobūdžio turtinius reikalavimus, priima individualų sprendimą.

Atsižvelgiant į tai, siūlomais pakeitimais atsisakius teismo pareigos ieškinio priėmimo metu vertinti, ar pareikšti individualaus pobūdžio turtiniai reikalavimai yra susiję su grupės ieškinio dalyku ir pagrindu, galimi atvejai, kai teismas priims nagrinėti grupės bendrumo požymio neatitinkančius ieškinius, dėl ko objektyviai nebus įmanoma priimti bendro sprendimo visų grupės narių atžvilgiu.

Be to, atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad CPK pakeitimais numatoma, jog tik teismo nutartis, kuria atsisakyta priimti grupės ieškinį, gali būti skundžiama atskiruoju skundu. Teisėjų tarybos nuomone, šis siūlymas taip pat yra svarstytinas.

Manytina, kad galimybė skusti teismo nutartį, kuria grupės ieškinys priimamas, neturėtų būti eliminuota, nepaisant to, kad tokia nutartis neužkerta galimybės tolesnei bylos eigai. Esant galimybei skusti teismo nutartį, kuria grupės ieškinys priimtas, ginčas nebegali būti keliamas vėliau dėl procesinio teisinio pobūdžio aplinkybių, t. y. prielaidos ieškiniui pareikšti ir ar suinteresuota šalis, kreipdamasi į teismą, laikėsi įstatymo nustatytų teisės kreiptis į teismą įgyvendinimo sąlygų, taip užtikrinant ir civilinio proceso operatyvumą.

Teisėjų tarybos narys, atliekantis pirmininko funkcijas

Vigintas Višinskis